

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

**ΣΧΕΔΙΟ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΝΟΙΧΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ**

Μυτιλήνη, Νοέμβριος 2017

Ο όρος «Ανοικτή Πρόσβαση», αναφέρεται στην ελεύθερη - απαλλαγμένη από τους περισσότερους περιορισμούς που σχετίζονται με τα πνευματικά δικαιώματα - άμεση και διαρκή διάθεση ψηφιακού επιστημονικού περιεχόμενου στο διαδίκτυο.

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, έχοντας την πεποίθηση ότι η υιοθέτηση των αρχών της ανοικτής πρόσβασης συμβάλλει στη μέγιστη προβολή και κατοχύρωση του έργου των μελών της Ακαδημαϊκής Κοινότητας και του Πανεπιστημίου και στην ενίσχυση και στην αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, υιοθετεί τις ακόλουθες αρχές Ανοικτής Πρόσβασης:

1. Ενθαρρύνει τα μέλη του να διατηρούν την κυριότητα των πνευματικών δικαιωμάτων των δημοσιεύσεών τους¹, όπου είναι δυνατόν, και να εκχωρούν σε εκδότες μόνο όσα δικαιώματα², είναι αναγκαία για την έκδοση των δημοσιεύσεών τους.
2. Εφιστά την προσοχή των μελών της Ακαδημαϊκής Κοινότητας για την εξ αρχής ορθή διαπραγμάτευση με εμπλεκόμενους εκδότες, προκειμένου να διατηρούν το δικαίωμα της κατάθεσης των δημοσιεύσεων και των μεταδεδομένων τους στο Ιδρυματικό Αποθετήριο Hellenicus και της μέσω αυτού παροχής ανοικτής πρόσβασης στο περιεχόμενο τους
3. Προτρέπει τα μέλη του να συμβάλλουν στη συγκέντρωση της επιστημονικής και ερευνητικής παραγωγής του Πανεπιστημίου Αιγαίου στο Ιδρυματικό Αποθετήριο Hellenicus³, μέσω της κατάθεσης με την διαδικασία της αυτοαρχιεοθέτησης⁴, των ηλεκτρονικών αντιγράφων των δημοσιεύσεών τους και των μεταδεδομένων τους για τα οποία διατηρούν ή έχουν εξασφαλίσει νομικά το σχετικό δικαίωμα. Απαραίτητη προϋπόθεση για την κατάθεση, αποτελεί η συμμόρφωση με τα προβλεπόμενα από την οικεία νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

---

¹ Πτυχιακές εργασίες, μεταπτυχιακές και διδακτορικές διατριβές και όλα τα έγκριτα (peer-reviewed) άρθρα, βιβλία/μονογραφίες, κεφάλαια βιβλίων, πρακτικά συνεδρίων, που έχουν γίνει αποδεκτά για δημοσίευση.

² Ένα παράδειγμα παραρτήματος (addendum) εκδοτικής σύμβασης που χρησιμοποιείται ευρέως για τη διατήρηση των δικαιωμάτων συγγραφέα είναι το SPARC (The Scholarly Publishing and Academic Resources Coalition).

³ hellenicus.lib.aegean.gr

⁴ **Αυτο-αρχιεοθέτηση:** Ο/Η συγγραφέας αρχειοθετεί ένα ηλεκτρονικό αντίγραφο της δημοσίευσής του/της σε ένα ιδρυματικό ή θεματικό αποθετήριο, από όπου γίνεται διαθέσιμη στο ευρύ κοινό. Το αποθετήριο επιτρέπει στον φορέα δημιουργίας και αξιοποίησής του να διαχειρίζεται, διατηρεί και να προωθεί την επιστημονική του παραγωγή. Το αποθετήριο είναι πολύτιμο εργαλείο για τη διαχείριση της επιστημονικής πληροφορίας και της διαδικασίας αξιολόγησης του φορέα και παρέχει υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας για την επιστημονική κοινότητα. Ορισμένοι διεθνείς εκδότες και περιοδικά παρέχουν ενίοτε τη δυνατότητα σε συγγραφείς άρθρων να αρχειοθετούν δημοσιευμένο ή υπό δημοσίευση υλικό (μερικές φορές ακόμα και στην τελική μορφή του) σε προσωπικές τους ιστοσελίδες ή και σε αποθετήρια. Λεπτομέρειες για την πολιτική που ακολουθεί ο κάθε εκδότης μπορούν να βρεθούν στην ιστοσελίδα SHERPA/RoMEO (<http://www.sherpa.ac.uk/romeo/>)

4. Τα μεταδεδομένα (τίτλος, συγγραφείς, ιδιότητα, όνομα περιοδικού που αποδέχτηκε τη δημοσίευση κλπ.) όλων των δημοσιεύσεων (βλ.υποσ.1 ανωτέρω) θα πρέπει να είναι αμέσως διαθέσιμα από τη στιγμή της κατάθεσής τους στο αποθετήριο.
5. Τα μέλη της Κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου διατηρούν την πλήρη ευθύνη ως προς την τήρηση τυχόν υποχρεώσεων που υφίστανται και έχουν αναληφθεί προς τρίτα μέρη (άλλοι & άλλες συγγραφείς και εκδότες).
6. Ειδικότερα σε ό,τι αφορά τις μεταπτυχιακές και πτυχιακές εργασίες παρέχεται ανοικτή πρόσβαση στο πλήρες κείμενο αυτών από την στιγμή της κατάθεσης.
7. Το πλήρες κείμενο όλων των πτυχιακών και μεταπτυχιακών διατριβών θα πρέπει να αδειοδοτείται με την ανοικτή άδεια Creative Commons BY-NC v.4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)
8. Συνιστάται αντίστοιχα η παροχή ανοικτής πρόσβασης στο πλήρες κείμενο όλων των άλλων κατηγοριών δημοσιεύσεων που αναφέρονται στην υποσημείωση 1 από την στιγμή της κατάθεσης. Στην περίπτωση δημοσιεύσεων που δεν μπορούν να είναι αμέσως ανοιχτά διαθέσιμες, λόγω περιορισμών των εκδοτών και/ή των δημιουργών τους, συνιστάται η παροχή ανοικτής πρόσβασης μετά την παρέλευση του χρονικού περιορισμού (εμπάργκο) που έχει επιβληθεί από τον εκδότη και/ή τον/την δημιουργό/ους.
9. Οι διδάκτορες σύμφωνα και με την Απόφαση Συγκλήτου 5/26/2/2015, θέμα 10.1 του Ιδρύματος, θα πρέπει να συμμορφώνονται με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζει το Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών για την υποχρεωτική βάση του Ν. 1566/1985 υποβολή της διατριβής τους στο Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών του ΕΚΤ(<http://www.didaktorika.gr>). Η πρόσβαση στο περιεχόμενο των διατριβών είναι κατά κανόνα ανοικτή είτε άμεσα, είτε μετά την παρέλευση της περιόδου περιορισμού(εμπάργκο)η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία ημερολογιακά έτη. Οι διδακτορικές διατριβές αδειοδοτούνται με όποια ανοικτή άδεια Creative Commons επιλέξουν οι δημιουργοί τους.

Τελικές παρατηρήσεις:

- Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου δεσμεύεται να εξασφαλίσει την επιμέλεια και μακροχρόνια διατήρηση των αποτελεσμάτων της έρευνας που κατατίθενται στο Ιδρυματικό Αποθετήριο του. Επίσης, δεσμεύεται να αυξάνει τον αριθμό των πηγών και εργαλείων του Αποθετηρίου, να διευκολύνει την κατάθεση, να εκπαιδεύει τους ερευνητές και τις ερευνήτριες ώστε να χρησιμοποιούν το Αποθετήριο, να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τα πνευματικά δικαιώματα και τις μορφές αδειών Ανοικτής Πρόσβασης όπως και να επεξεργάζεται σχέδια διαχείρισης δεδομένων του αποθέματός του.
- Η παρούσα πολιτική Ανοικτής Πρόσβασης ισχύει για τις δημοσιεύσεις που γίνονται μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της, το Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Το Ίδρυμα ενθαρρύνει τα μέλη του να καταθέσουν στο Ιδρυματικό Αποθετήριο

του και όσες δημοσιεύσεις είχαν συγγράψει πριν από την ημερομηνία αυτή και να τις καταστήσουν ελεύθερα προσβάσιμα (υπό τους ανωτέρω περιορισμούς και επισημάνσεις περί της διατήρησης πνευματικών δικαιωμάτων και τήρησης προϋπαρχουσών συμφωνιών με νόμιμους εκδότες όπως και του πλαισίου του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης).

- Για τη σύνταξη αυτής της πολιτικής, το Πανεπιστήμιο Αιγαίου στηρίχθηκε στις διατυπώσεις του προτύπου Οδηγού Πολιτικής Ανοιχτής Πρόσβασης του Mediterranean Open Access Network (MedOANet), το οποίο υποστηρίζει τον συντονισμό στρατηγικών Ανοιχτής Πρόσβασης και την ανάπτυξη συντονισμένων πολιτικών και δομών σε έξι Μεσογειακές χώρες. Παράλληλα, έχουν ληφθεί υπ'οψιν οι αρχές της Διακήρυξης της Βουδαπέστης για την Ανοικτή Πρόσβαση(2002) <http://www.budapestopenaccessinitiative.org/read> και της Διακήρυξης του Βερολίνου (Οκτώβριος 2003) <http://oa.mpg.de/lang/en-uk/berlin-prozess/berliner-erklarung/>